YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

17 päivänä huhtikuuta 2008 *

Yhdistetyissä asioissa C-373/06 P, C-379/06 P ja C-382/06 P,

joissa on kyse yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvista valituksista, jotka on pantu vireille 5.9.2006,

Thomas Flaherty (C-373/06 P), kotipaikka Mainster (Irlanti),

Larry Murphy (C-379/06 P), kotipaikka Brandyhill (Irlanti), ja

Ocean Trawlers Ltd (C-382/06 P), kotipaikka Killybegs (Irlanti),

edustajinaan solicitor D. Barry ja A. Collins, SC, (C-373/06 P, C-379/06 P ja C-382/06 P) sekä edellä mainitut ja P. Gallagher, SC, (C-379/06 P),

valittajina,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ja joissa valittajien vastapuolena ja muuna osapuolena ovat

Irlanti,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään B. Doherty ja M. van Heezik, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Tizzano, A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), M. Ilešič ja E. Levits,

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.9.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.12.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Flaherty ja Murphy sekä Ocean Trawlers Ltd vaativat muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-218/03–T-240/03, Boyle ym. vastaan komissio, 13.6.2006 antaman tuomion (Kok. 2006, s. II-1699; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin yhtäältä jätti tutkimatta valittajien nostamat kanteet, joilla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaadittiin kumoamaan komission saamista pyynnöistä kasvattaa MOO IV:n tavoitteita kokonaispituudeltaan yli 12 metrin pituisten alusten turvallisuutta, navigointia, hygieniaa, tuotteiden laatua ja alusten työoloja koskevien parannusten ottamiseksi huomioon 4.4.2003 tehty komission päätös 2003/245/EY (EUVL L 90, s. 48; jäljempänä riidanalainen päätös), ja toisaalta velvoitti heidät vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 5.3.2007 antamalla määräyksellä asiat C-373/06 P, C-379/06 P ja C-382/06 P yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Euroopan unionin neuvosto teki 26.6.1997 yhteisön kalastusalan uudelleenjärjestelyn tavoitteista ja yksityiskohtaisista säännöistä 1 päivästä tammikuuta 1997 31 päivään joulukuuta 2001 kestävän tasapainon löytämiseksi kalavarojen ja niiden hyödyntämisen välillä päätöksen 97/413/EY (EYVL L 175, s. 27).

4 Tämän päätöksen 4 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden monivuotisissa ohjausohjelmissa yksinomaan turvallisuuden parantamisesta johtuva kapasiteetin lisääminen oikeuttaa tapauskohtaisesti lisäämään samassa suhteessa laivaston segmenttien tavoitteita silloin, kun ne eivät lisää kyseisten alusten pyyntiponnistusta.”

5 Irlannin kalastuslaivaston monivuotisen ohjausohjelman hyväksymisestä 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2001 väliseksi ajaksi 16.12.1997 tehdyn komission päätöksen 98/125/EY (EYVL 1998, L 39, s. 41; jäljempänä MOO IV) liitteessä olevassa 3.3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat milloin tahansa jättää komissiolle turvallisuuden parantamista koskevan ohjelman. Komissio päättää päätöksen 97/413/EY 3 ja 4 artiklan mukaisesti, oikeuttaako kyseisen ohjelman aiheuttama kapasiteetin kasvu vastaavan kasvun myös MOO IV:n tavoitteissa.”

Asian tausta

6 Valituksenalaiseen tuomioon johtaneen asian tausta, sellaisena kuin tämä on siinä esitetty, voidaan kuvata tiivistetysti seuraavasti.

7 Vuosien 1999 ja 2001 välisenä aikana Irlannin meri- ja luonnonvaraministeriön (jäljempänä ministeriö) ja komission välillä käytiin päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohtaa koskevaa kirjeenvaihtoa.

8 Tämän ajan kuluessa kukin 23:sta ensimmäisessä oikeusasteessa olleista kantajista haki ministeriöltä lupaa kapasiteetin lisäämiseen turvallisuuden parantamisen johdosta päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 98/125 liitteessä olevan 3.3 kohdan mukaisesti.

9 Ministeriö pyysi 14.12.2001 päivätyllä kirjeellä komissiolta Irlannin laivastolle 1 304 bruttotonnin korotusta monikäyttöalusten segmenttiin ja 5 335 bruttotonnin korotusta pelagisia lajeja pyytävään segmenttiin päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällä kirjeellä täydennettiin ministeriön aikaisempaa, kahta alusta koskevaa pyyntöä, joka oli osoitettu komissiolle ensimmäisenä kyseisenlaisena asiana, eli pilottiasiana.

10 Edellä mainitussa ministeriön kirjeessä todettiin, että se perustui hakemuksiin, joita olivat esittäneet 38 aluksenomistajaa, jotka olivat muokanneet tai korvanneet aluksiaan tai jotka aikoivat näin toimia. Kirjeen mukana oli yksityiskohtainen selvitys kyseessä olevista 38 aluksesta. Kirjeeseen liitetystä taulukosta ilmenee, että 18 ensimmäisessä oikeusasteessa olleista kantajista oli mainittujen 38 omistajan joukossa.

11 Riidanalaisen päätöksen päätösosa kuuluu seuraavasti:

”1 artikla

Hakemusten hyväksyttävyys

MOO IV:n vetoisuustavoitteiden kasvattamista koskevat hakemukset katsotaan hyväksymiskelpoisiksi seuraavilla edellytyksillä:

1. Jäsenvaltiot ovat toimittaneet hakemukset tapauskohtaisesti ennen 31 päivää joulukuuta 2001.

2. Alusten on oltava asianmukaisesti yhteisön alusrekisteriin rekisteröityjä.

3. Kyseinen alus on kokonaispituudeltaan vähintään 15 metriä pitkä.

4. Vetoisuuden lisäys johtuu olemassa olevassa rekisteröidyssä aluksessa, joka töiden aloittamishetkellä on vähintään viisi vuotta vanha, pääkannen yläpuolella tehdyistä tai tehtävistä uudenaikaistamistöistä. Jos alus on menetetty merellä, vetoisuuden lisäys on seurausta korvaavan aluksen suuremmasta pääkannen yläpuolisesta vetoisuudesta menetettyyn alukseen verrattuna.

5. Vetoisuuden lisääminen on perusteltua, jos tavoitteena on parantaa turvallisuutta, navigointia, hygieniaa, tuotteiden laatua ja työoloja koskevia tekijöitä.

6. Muutetun tai korvaavan aluksen pääkannen alapuolista vetoisuutta ei ole lisätty.

Hakemukset MOO IV:n konetehoa koskevien tavoitteiden kasvattamiseksi eivät ole hyväksymiskelpoisia.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti hyväksytyt hakemukset luetellaan liitteessä I.

Edellä 1 artiklassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti hylätyt hakemukset luetellaan liitteessä II.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle, Irlannille, Alankomaiden kuningaskunnalle, Ruotsin kuningaskunnalle sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneelle kuningaskunnalle.”

12 Riidanalaisen päätöksen liitteessä II olevaan ”hylättyjen hakemusten” luetteloon sisältyvät nyt esillä olevien yhdistettyjen asioiden valittajien hakemukset, jotka koskivat uusia aluksia, joilla korvattaisiin MFV Westward Isle (Flaherty), MFV Menhaden (Murphy) ja MFV Golden Rose (Ocean Trawlers Ltd), joista yhtäkään ei ollut menetetty merellä.

Oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 23 kantajaa vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista siltä osin kuin siinä hylättiin niiden hakemukset alusten kapasiteetin lisäämisestä. Kaikki hakemukset koskivat uusien alusten rakentamista sellaisten olemassa olevien alusten korvaamiseksi, joita ei ollut menetetty merellä. Kantajat vetosivat vaatimustensa tueksi komission toimivallan puuttumiseen, kyseisen päätöksen perustelujen puutteellisuuteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituksenalaisessa tuomiossa ensimmäiseksi komission esittämän oikeudenkäyntiväitteen, jossa vaadittiin todettavaksi, että riidanalainen päätös ei koske mainittuja kantajia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan ja erikseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän väitteen pääpiirteissään sillä perusteella, että yhtäältä kyseistä päätöstä on pidettävä joukkona yksittäisiä päätöksiä, joista kullakin vaikutettiin mainittujen alusten omistajien oikeudelliseen asemaan, mukaan luettuna näiden kantajien, jotka erottuivat kaikista muista ja jotka voitiin tästä syystä yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu, oikeudellinen asema, ja että toisaalta mainitulla päätöksellä oli välittömiä vaikutuksia kantajien oikeusasemaan eikä sillä jätetty niille, joille se oli osoitettu, lainkaan harkintavaltaa niillä olevan päätöksen täytäntöönpanovelvollisuuden osalta.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kuitenkin kanteista tutkimatta neljän ensimmäisessä oikeusasteessa olleen kantajan – joista kolme on valittajina nyt esillä olevissa yhdistetyissä asioissa – nostamat kanteet. Se totesi valituksenalaisen tuomion 61 ja 62 kohdassa tältä osin seuraavaa:

”61 Kun kuitenkin otetaan huomioon Irlannin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen prosessinjohtotoimien puitteissa esittämiin kysymyksiin antamat vastaukset, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nostaa viran puolesta esiin kysymyksen siitä, oliko neljällä kantajista oikeussuojan tarvetta asiassa – –. Kyseiset kantajat ovat Thomas Flaherty (T-224/03), Ocean Trawlers Ltd (T-226/03), Larry Murphy (T-236/03) ja O’Neill Fishing Co. Ltd (T-239/03).

62 Edellä mainituista vastauksista ilmenee, että mainittujen neljän kantajan hakemukset perustuivat niillä aikanaan olleeseen aikomukseen rakennuttaa aluksia ja antaa niille nimeksi riidanalaisen päätöksen liitteessä II mainittuja nimiä. Asiassa on kuitenkin ilmennyt, etteivät kyseiset kantajat toteuttaneet alusten rakentamista ja täten riidanalaisen päätöksen tekohetkellä ne eivät olleet kyseisten alusten omistajia. Tämän johdosta mainituilla kantajilla ei ole asiassa oikeussuojan tarvetta. Joka tapauksessa riidanalainen päätös ei koske niitä erikseen, koska kyseessä olevat alukset ovat kuvitteellisia.”

16 Seuraavaksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki riidanalaisen ulottuvuuden ensimmäisessä oikeusasteessa olleiden muiden 19 kantajan alusten suhteen seuraavasti:

”105 On todettava, ettei päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohdassa –– aseteta mitään rajoitusta niiden alusten iälle, joihin voidaan soveltaa turvallisuuden parantamisesta johtuvaa kapasiteetin lisäämistä. Ensisilmäyksellä vaikuttaa siltä, että säännöksen sanamuoto sallii kaikki turvallisuuden parantamisesta

johtuvat kapasiteetin lisäämiset, kunhan ne eivät lisää pyyntiponnistusta. Mikäli neuvosto olisi halunnut sulkea uudet alukset säännöksen ulkopuolelle, se olisi todennäköisesti maininnut tästä – –.

– –

108 Vastoin komission esittämää päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua parantamisen käsitettä ei ole ymmärrettävä siten, että sillä viitataan tietyllä aluksella toteutettuihin parannuksiin, vaan se on ymmärrettävä siten, että sillä viitataan kansalliseen laivastoon. Tältä osin on todettava muun muassa, että päätöksen 98/125 liitteessä olevassa 3.3 kohdassa viitataan koko kansallisen laivaston 'turvallisuuden parantamista koskevaan ohjelmaan'.

109 Huomioon on niin ikään otettava päätöksen 97/413 tavoitteet. Kyseisen päätöksen tavoitteena on nimittäin yhteisön vesistöjen kalakantojen säilyttäminen. Neuvosto on kuitenkin ottanut huomioon 'tarpeen varmistaa mahdollisimman korkeat turvallisuusstandardit yhteisön kalastuslaivastossa' (12. perustelukappale). Täten neuvosto sisällytti kyseiseen päätökseen 3 artiklan (joka koskee aluksia, joiden kokonaispituus on alle 12 metriä ja jotka ovat muita kuin troolareita) ja 4 artiklan 2 kohdan.

110 Toisin kuin komissio on esittänyt, päätöksen 97/413 edellä mainitun tavoitteen varmistamiseksi ei ole tarpeen jättää uusia aluksia päätöksen 4 artiklan 2 kohdassa luodun järjestelmän ulkopuolelle. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa tältä osin, että viimeksi mainittu säännös on päätöksen tavoitteen mukainen, koska siinä kielletään pyyntiponnistusten lisääminen.

Komissio, joka vetoaa varsin suuriin lisäyksiin, jotka eivät perustu turvallisuussyihin, olisi voinut tutkia alukset tapauskohtaisesti osoittaakseen, oliko kyseessä pyyntiponnistusten lisääntyminen. Itse asiassa komissio toteaa itsekin, että tällaisen lisäämisen kieltämisellä pyritään saavuttamaan päätöksen 97/413 yleinen päämäärä, eli alentamaan yhteisössä pyydettyä kalamäärää – –.

– –

134 Edellä esitetyillä perusteilla on katsottava, että komissio ylitti toimivaltansa, kun se sisällytti riidanalaiseen päätökseen arviointiperusteita, joista ei säädetty asiaan sovellettavassa lainsäädännössä. Täten ensimmäinen kanneperuste on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös kumottava, eikä muita kanneperusteita ole tarpeen tutkia.”

Valitukset

17 Valittajat väittävät valituksissaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi niiden kanteiden tutkittavaksi ottamisesta on oikeudellisesti virheellinen. Ne vaativat yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä jätettiin tutkimatta niiden kanteet ja velvoitettiin ne korvaamaan omat oikeudenkäyntikulunsa ensimmäisessä oikeusasteessa. Ne vaativat myös, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen ja velvoittaa komission korvaamaan edellä mainitut oikeudenkäyntikulut samoin kuin oikeudenkäyntikulut tässä oikeusasteessa.

18 Komissio vaatii valitusten hylkäämistä perusteettomina ja valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

19 Valittajat väittävät yhteisöjen tuomioistuimessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että niillä ei ollut oikeussuojan tarvetta ja että riidanalainen päätös ei koskenut niitä erikseen siitä syystä, että alukset, joita varten kapasiteetin lisäyshakemukset esitettiin, olivat kuvitteellisia.

20 Valittajat väittävät ensinnäkin, että niiden kanteiden tutkittavaksi ottamista on arvioitava suhteessa oikeussuojan tarpeeseen, joka heillä oli kapasiteetin lisäyshakemuksen jättämishetkellä, eikä suhteessa tulevaan ja hypoteettiseen tapahtumaan. Niinpä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sovelsi virheellistä oikeudellista kriteeriä, kun se arvioi oikeussuojan tarvetta riidanalaisen päätöksen tekohetkellä.

21 Toiseksi valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee selvästi, että ne todella olivat sekä päivänä, jolloin ne jättivät kanteensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, että riidanalaisen päätöksen tekopäivänä – mikäli oletetaan, että tätä päivää voidaan pitää merkityksellisenä ajankohtana – niiden alusten omistajia, joiden osalta komissio oli vastaanottanut ja hylännyt kapasiteetin lisäyshakemukset. Tästä seuraa valittajien mukaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt asiavirheen arvioidessaan ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjä asiakirjoja, ja tämän virheen on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan johdettava valituksenalaisen tuomion kumoamiseen.

22 Kolmanneksi valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa todennut, että kaikki kapasiteetin lisäyshakemukset koskivat uusia aluksia, vaikka suuri osa näistä oli jätetty sellaisten alusten osalta, joiden rakentaminen oli suunnitteilla. Tämä ilmenee selvästi valittajien nimissä komissiolle esitetyistä hakemuksista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole myöskään selvittänyt sitä, olivatko kaikki ne alukset, joiden osalta hakemus oli esitetty, rakennettu riidanalaisen päätöksen tekopäivänä tai kumoamiskanteiden

nostamispäivänä, koska tämä seikka ei ollut merkityksellinen. Valittajat väittävät lisäksi, että sikäli kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että komission oli tutkittava uusien alusten rakentamista koskevat hakemukset, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tullut ratkaista näitä hakemuksia koskeva kysymys sovellettavan oikeuden mukaisesti. Tästä syystä johtopäätös, jonka mukaan riidanalainen päätös ei koske valittajia erikseen siitä syystä, että kyseessä olevat alukset ovat kuvitteellisia, ei ole oikeudellisesti perusteltu, ja se on ristiriidassa itse valituksenalaisen tuomion perustelujen kanssa.

23 Komissio väittää, että kanteiden tutkittavaksi ottamista ei voida ratkaista tulevan ja hypoteettisen tapahtuman perusteella. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan ole esittänyt perusteluna tällaista tapahtumaa. Päinvastoin, se on ottanut huomioon sen kiistämättömän seikan, että kantajat eivät ole koskaan rakentaneet riidanalaisen päätöksen liitteessä II lueteltuja aluksia. Komission mukaan mikään seikka ei täten mahdollistanut näiden alusten omistajien selvittämistä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

24 Kysymystä siitä, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen jättäessään tutkimatta nyt valittajina olevien osapuolten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostamat kanteet, on tutkittava sen arvioinnin perusteella, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti kantajien oikeussuojan tarpeesta ja siitä kysymyksestä, koskiko riidanalainen päätös niitä erikseen vai ei.

Oikeussuojan tarve

25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kantajan oikeussuojan tarpeen on kanteen kohteen kannalta oltava olemassa kannetta nostettaessa uhalla, että kanne jätetään

muuten tutkimatta. Tämän oikeudenkäynnin kohteen on oikeussuojan tarpeen tavoin pysyttävä voimassa tuomioistuimen ratkaisun julistamiseen saakka uhalla, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa, tämän voimassa pysymisen edellyttäessä sitä, että kanne voi mahdollisesti tuottaa kantajalle jotakin hyötyä (ks. vastaavasti asia 53/85, AKZO Chemie ja AKZO Chemie UK v. komissio, tuomio 24.6.1986, Kok. 1986, s. 1965, Kok. Ep. VIII, s. 675, 21 kohta; ks. myös analogisesti asia C-19/93 P, Rendo ym. v. komissio, tuomio 19.10.1995, Kok. 1995, s. I-3319, 13 kohta; asia C-174/99 P, parlamentti v. Richard, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-6189, 33 kohta ja asia C-362/05 P, Wunenburger v. komissio, tuomio 7.6.2007, Kok. 2007, s. I-4333, 42 kohta).

26 Valituksenalaisen tuomion 61 ja 62 kohdasta, luettuina yhdessä kyseisen tuomion 17 kohdan kanssa, ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut kantajien oikeussuojan tarpeen määrittämisen osalta ratkaisevana seikkana huomioon riidanalaisen päätöksen liitteessä II tarkoitettujen alusten omistajien aseman kyseisen päätöksen tekopäivänä.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on täten pitänyt lähtökohtana sitä, että kantajista niitä 19:ää, joiden osalta se on implisiittisesti todennut, että ne olivat jo rakentaneet tai alkaneet rakentaa kyseessä olevia aluksia, voitiin pitää näiden alusten omistajina riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, ja niillä oli täten intressi saada kyseinen päätös kumotuksi, kun taas neljän muun kantajan osalta tilanne ei ollut näin. Näiden viimeksi mainittujen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, etteivät ne vielä riidanalaisen päätöksen tekohetkellä olleet rakentaneet mainitun päätöksen liitteessä II tarkoitettuja aluksia eivätkä ne täten olleet kyseisten alusten omistajia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli tästä, että näillä ei täten ollut oikeussuojan tarvetta.

28 Tältä osin on muistutettava, että nyt esillä olevissa yhdistetyissä asioissa on kyse lupamenettelystä. Kunkin jäsenvaltion kalastuslaivastolle on hyväksytty tietty vetoisuus, ja komissio voi päätöksellään antaa luvan lisätä tätä vetoisuutta tietyllä tavalla, jos määrätyt edellytykset täyttyvät. Näissä edellytyksissä vaaditaan muun muassa, että vetoisuuden osalta toteutettavan kapasiteetin lisäyksen on aiheuduttava kyseisillä aluksilla turvallisuuden parantamiseksi suoritettavista uudenaikaistamistöistä.

29 Niin ikään on muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ei ole väitetty, että tämä menettely edellyttää, että tarvittavat työt on suoritettu – tai ainakin aloitettu – ennen kyseessä olevan luvan myöntämistä. Kuten valituksenalaisen tuomion 61 kohdasta, luettuna yhdessä saman tuomion 17 kohdan kanssa, ilmenee, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toi itse viran puolesta esiin tämän kysymyksen.

30 Tätä kysymystä tutkiessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan ole viitannut mihinkään sovellettavan yhteisön lainsäädännön säännökseen, josta tällainen vaatimus aiheutuisi.

31 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 100–134 kohdassa, että turvallisuuteen liittyvät parannukset, jotka oikeuttavat kapasiteetin lisäyksen vetoisuuden osalta, voivat johtua korvaavan aluksen rakentamisesta, eikä tätä ole nyt esillä olevien muutoksenhakujen yhteydessä kiistetty.

32 Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt huomiotta sen, että kaikilla niillä, jotka ovat hakeneet asiaan sovellettavien sääntöjen mukaisesti kapasiteetin lisäystä korvaavan aluksen rakentamisesta aiheutuvien turvallisuuteen liittyvien parannusten johdosta, on selvästi intressi vaatia kumottavaksi päätöstä, jolla evätään tätä vastaava lupa. Vaikka onkin totta, että tämä intressi on kiireellisempi niiden henkilöiden osalta, joille on jo kyseisen päätöksen tekohetkellä aiheutunut kuluja aluksen rakentamisen johdosta, tällainen intressi on kuitenkin olemassa myös niiden henkilöiden osalta, jotka eivät ole vielä aloittaneet aluksen rakentamista.

33 Komission päätöksen, jolla kieltäydytään myöntämästä haettua lupaa, kumoamisesta aiheutuu nimittäin kaikille niille, joiden hakemukset on hylätty, se, että luvan myöntäminen tulee uudelleen mahdolliseksi näiden hakemusten uuden tutkinnan jälkeen, joka komission on suoritettava. Kun tämä lupa myönnetään, se merkitsee sitä, että kaikki ne toimet, jotka on vielä suoritettava haetun kapasiteetin lisäyksen toteuttamiseksi tai käyttämiseksi, voidaan toteuttaa kaikkien sovellettavien edellytysten ja määräaikojen mukaisesti.

34 Täten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa, että nyt valittajina olevilla henkilöillä ei ollut oikeussuojan tarvetta siitä syystä, etteivät ne riidanalaisen päätöksen tekopäivänä olleet toteuttaneet kyseisen päätöksen liitteessä II tarkoitettujen alusten rakentamista eivätkä ne täten mainittuna päivänä olleet näiden alusten omistajia.

35 Tämän johdosta on katsottava, että kaikilla ensimmäisessä oikeusasteessa kantajina olleilla henkilöillä oli oikeussuojan tarve riidanalaisen päätöksen osalta.

Kysymys siitä, koskiko riidanalainen päätös valittajia erikseen

36 Aluksi on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan päätös koskee erikseen muita kuin niitä, joille se on osoitettu, ainoastaan silloin, kun tämä päätös vaikuttaa niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin ollen yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, 223, Kok. Ep. I, s. 181; asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 11 kohta ja asia C-260/05 P, Sniace v. komissio, tuomio 22.11.2007, Kok. 2007, s. I-10005, 53 kohta).

37 Jättäessään neljän kantajan – joiden joukossa ovat nyt esillä olevan asian valittajat – kanteet tutkimatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi myös, että päätös ei koskenut näitä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kyllä myönsi, että riidanalainen päätös koski kaikkia ensimmäisessä oikeusasteessa kantajina olleita henkilöitä suoraan ja että se seikka, että kantajat olivat kyseisen päätöksen liitteessä mainittujen alusten omistajia,

riitti osoittamaan sen, että päätös koskee niitä erikseen, mutta suoritti kuitenkin erottelun nyt valittajina olevien henkilöiden osalta pelkästään sillä perusteella, että niiden alukset olivat ”kuvitteellisia”.

38 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 31 ja 32 kohdassa, sanalla ”kuvitteellinen” on kaksi mahdollista merkitystä. Tämän sanan tavanomainen merkitys liittyy johonkin, joka ei ole aito tai jonka kuvitellaan olevan olemassa ja joka tämän vuoksi on olemassa ainoastaan mielikuvituksessa. Käsiteltävänä olevissa yhdistetyissä asioissa se merkitsisi sitä, että valittajat eivät tosiasiallisesti halunneet korvata alkuperäisiä aluksiaan vaihtoehtoisilla aluksilla, joiden turvallisuusvetoisuus on suurempi, tai että se oli pelkästään epämääräinen ajatus tai suunnitelma, jota ei toteutettu havaittavalla tavalla.

39 Valituksenalaisen tuomion 62 kohdasta seuraa nyt esillä olevien asioiden valittajien osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätyi pitämään niiden aluksia luonteeltaan ”kuvitteellisina” siitä syystä, että kyseessä olevia aluksia ei ollut rakennettu riidanalaisen päätöksen tekohetkellä.

40 On kuitenkin totta, että kuten komissio väittää, se, onko tietty alus rakennettu vai ei, on tosiseikkaa koskeva kysymys, josta ei voida valittaa, paitsi jos ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut tältä osin tosiseikat huomioon vääristyneellä tavalla. Sitä vastoin kysymys siitä, merkitseekö se, että suunniteltua alusta ei ole vielä rakennettu, sitä, että päätös ei koske kantajaa erikseen, on oikeudellinen kysymys, josta voidaan valittaa.

41 Samoista syistä, jotka on esitetty tämän tuomion 25–32 kohdassa oikeussuojan tarpeen osalta, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa, että riidanalainen päätös ei koskenut nyt valittajina olevia henkilöitä erikseen siitä

syystä, etteivät ne olleet vielä kyseisen päätöksen tekohetkellä rakentaneet mainitun päätöksen liitteessä II tarkoitettuja aluksia eivätkä ne täten kyseisenä ajankohtana olleet näiden alusten omistajia. Niinpä koska valittajat ovat esittäneet itsenäiset turvallisuusvetoisuuden lisäämishakemukset, jotka koskevat edellä mainitussa liitteessä II tarkoitettuja aluksia, riittää, kun todetaan, että tämä muodostaa seikan, jonka perusteella ne voidaan tämän tuomion 36 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla erottaa kaikista muista ja yksilöidä samalla tavalla kuin ne, joille mainittu päätös on osoitettu.

42 Edellä esitetyn johdosta valituksenalainen tuomio on kumottava sikäli kuin siinä jätetään tutkimatta kanteet, jotka nyt esillä olevien yhdistettyjen asioiden valittajat ovat ensimmäisessä oikeusasteessa nostaneet.

43 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen. Se voi tällöin joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

44 Koska nyt esillä olevassa tilanteessa asia on ratkaisukelpoinen, yhteisöjen tuomioistuimen on syytä ratkaista lopullisesti valittajien vaatimukset, joilla pyritään riidanalaisen päätöksen kumoamiseen.

45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitettyjen asiakirjojen tutkimisesta ilmenee, että kun nyt valittajina olevien henkilöiden ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämien kanteiden katsotaan täyttävän tutkittavaksi ottamisen asettamat edellytykset, mikään ei erota kyseisiä henkilöitä niistä 19 muusta kantajasta, joiden kanteet otettiin tutkittavaksi. Kaikilla kanteilla oli sama kohde ja kaikki kantajat vetosivat samojen asianajajien edustamina samoihin kanneperusteisiin.

46 Sen kantajien ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämän kanneperusteen osalta, joka koskee komission toimivallan puutetta sikäli kuin se on soveltanut riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa arviointiperustetta, josta ei säädetä yhteisön sovellettavissa säännöksissä, on – samoista syistä kuin riidanalaisen tuomion 100–134 ja erityisesti 105 ja 108–110 kohdassa on esitetty – todettava, että päätöksen 97/413 4 artiklan 2 kohdassa ei aseteta mitään rajoitusta niiden alusten iälle, joihin voidaan soveltaa turvallisuuden parantamisesta johtuvaa kapasiteetin lisäämistä, ja että mainitussa säännöksessä tarkoitetulla parannusten käsitteellä ei viitata tietyllä aluksella toteutettuihin parannuksiin, vaan sillä viitataan kansalliseen laivastoon. Täten kyseisen päätöksen tavoitteen eli yhteisön vesistöjen kalakantojen säilyttämisen varmistamiseksi ei ole tarpeen, että uudet alukset jätetään kyseisellä säännöksellä luodun järjestelmän ulkopuolelle.

47 Tässä tilanteessa on todettava, että komissio ylitti toimivaltansa sisällyttäessään riidanalaiseen päätökseen arviointiperusteita, joista ei säädetä asiaan sovellettavassa säännöstössä. Niinpä esillä oleva kanneperuste on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös kumottava sikäli kuin sitä sovelletaan nyt valittajina olevien henkilöiden aluksiin, eikä niiden esittämiä muita kanneperusteita ole tarpeen tutkia.

Oikeudenkäyntikulut

48 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valitusmenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittajat ovat vaatineet komission velvoittamista korvaamaan niille sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhaun yhteydessä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan mainitut oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) **Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-218/03–T-240/03, Boyle ym. vastaan komissio, 13.6.2006 antama tuomio kumotaan yhtäältä sikäli kuin siinä jätetään tutkimatta Flahertyn ja Murphyn sekä Ocean Trawlers Ltd:n nostamat kanteet, joilla vaadittiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission saamista pyynnöistä kasvattaa MOO IV:n tavoitteita kokonaispituudeltaan yli 12 metrin pituisten alusten turvallisuutta, navigointia, hygieniaa, tuotteiden laatua ja alusten työoloja koskevien parannusten ottamiseksi huomioon 4.4.2003 tehty komission päätös 2003/245/EY, ja toisaalta sikäli kuin siinä velvoitetaan kyseiset kantajat vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

2) **Päätös 2003/245 kumotaan sikäli kuin sitä sovelletaan Flahertyn ja Murphyn sekä Ocean Trawlers Ltd:n aluksiin.**

3) **Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, joita Flahertylle ja Murphylle sekä Ocean Trawlers Ltd:lle on aiheutunut sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että nyt esillä olevien valitusten yhteydessä.**

Allekirjoitukset